

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС

Методичні вказівки щодо написання курсової роботи

Курсова робота є самостійним науковим дослідженням, яке свідчить про набуті знання здобувача вищої освіти з певної галузі права. Курсова робота повинна містити в собі аналіз теоретичних та практичних положень обраної теми, відображати погляд автора на спірні питання, що виникають в наукових дослідженнях. Свої міркування автор повинен викладати обґрунтовано.

Тема курсової роботи визначається останньою цифрою номера залікової книжки. Обсяг курсової роботи повинен складати 25-30 сторінок машинописного тексту, надрукованого через 1,5 інтервали на одній сторінці з полями: ліве – 30 мм, верхнє, нижнє – 20 мм; праве – 10 мм, або відповідно 40-45 сторінок рукописного тексту.

Курсова робота повинна складатися зі вступу, основної частини, висновків та списку використаних джерел. Орієнтовний план роботи наводиться до кожної теми.

У вступі здобувач вищої освіти має висвітлити актуальність обраної теми, ступінь наукового дослідження (зазначити, хто з вчених вже розглядав питання обраної проблематики), предмет, об'єкт, мету та завдання дослідження.

Основний зміст розкривається в розділах відповідно до складеного плану. Кожний розділ повинен бути самостійним структурним елементом роботи, мати назву та починатися з нової сторінки.

При виконанні роботи слід звернути увагу на оформлення посилань. Будь-яке запозичення чужого тексту повинно містити посилання на прізвище, ініціали автора, назву книги (статті, монографії тощо), місце видання, видавництво, рік видання та сторінку. Посилання на нормативно-правові акти повинно містити вказівку на офіційне джерело публікації, рік, номер видання, номер використаної статті.

У висновках автор повинен підвести загальні підсумки свого дослідження, викласти та обґрунтувати найважливіші теоретичні положення, що стосуються всього змісту роботи, висловити пропозиції щодо вдосконалення чинного законодавства.

Після висновків наводиться належним чином оформлений список використаних джерел (законів, підзаконних нормативних актів, монографій, статей, судової практики тощо). Дані матеріали наводяться в алфавітному порядку або в порядку посилань по тексту курсової роботи.

Курсова робота вважається належним чином оформлена, якщо вона містить номер варіанту, номер залікової книжки, назву обраної теми, план, пронумеровані сторінки, прізвище та підпис автора.

ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

Тема 1. Договір купівлі-продажу

План

1. Поняття та юридична характеристика договору купівлі-продажу.
2. Істотні умови договору купівлі-продажу.
3. Права та обов'язки сторін за договором купівлі-продажу.
4. Характеристика окремих видів договору купівлі-продажу.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Закон України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" в редакції Закону України від 11.02.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 18. – Ст. 141.
2. Закон України "Про захист прав споживачів" в редакції Закону України від 1.12.2005 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 7. – Ст. 84.
3. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Затв. наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 17. – Стор. 66. – Ст. 632.
4. Постанова Кабінету Міністрів України "Про реалізацію окремих положень Закону України "Про захист прав споживачів" від 19.03.1994 р. № 172 // [Електронний ресурс] – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/172-94-%D0%BF>
5. Постанова Пленуму Верховного Суду України "Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів" від 12.04.1996 р. № 5 // Збірник постанов Пленуму Верховного Суду України з цивільних справ (1972-2012 роки) : станом на 1 листоп. 2012 р. / упоряд.: В. І. Борисова, І. П. Жигалкін, О. М. Сибіга, П. В. Хотенець. – Х. : Право, 2012. – С. 126-135.
6. Безсмертна Н. Договір купівлі-продажу житла в нотаріальній практиці // Право України. – 2007. – № 5. – С. 53-57.
7. Бичкова С.С. Права покупця за договором роздрібної купівлі-продажу // Підприємництво, господарство і право. – 2006. – № 11. – С. 21-23.
8. Венедіктова І. Охоронювані законом інтереси у правовідносинах власності // Право України. – 2013. – № 1-2. – С. 324-331.
9. Домбругова А. Класифікація договорів купівлі-продажу за новим Цивільним кодексом України // Юридична Україна. – 2003. – № 12. – С. 75-82.
10. Єгоричева О. Способи захисту прав споживачів у разі придбання ними товарів неналежної якості / О. Єгоричева // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 10. – С. 20-24.

11. Іваненко Л. М., Язвінська О. М. Захист прав споживачів. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 496 с.

12. Колісникова Г. Загальна характеристика інституту "захисту прав споживачів" та його місце у системі права і в системі законодавства України // Право України. – 2010. – № 1. – С. 189-194.

13. Коротюк О. В. Нотаріальне посвідчення договорів. Практичні рекомендації. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 320 с.

14. Косінова К. С. Різновиди договору купівлі-продажу: проблемні питання розмежування / К. С. Косінова // Право України. – 2016. – № 1. – С. 204-209.

15. Красицька Л.В., Пашутін Є.В. Особливості виконання договору купівлі-продажу нерухомості // Запорізькі правові читання: Тези доповідей щорічної Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 18-19 травня 2006 р.). – Запоріжжя, 2006. – С. 244-246.

16. Луць В. В. Строки і терміни у цивільно-правових договорах: окремі аспекти / В. В. Луць // Право України. – 2015. – № 4. – С. 43-50.

17. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

18. Негода Г. Продаж товарів у розстрочку // Вісник податкової служби України. – 2004. – № 15. – С. 59-62.

19. Немченко С. Цивільно-правова характеристика відмови від виконання договору // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 1. – С. 21-24.

20. Сеніч О.Я. Визначення поняття "роздрібна торгівля": юридичний аспект // Науковий вісник КНУВС. – 2006. – № 1. – С. 105-109.

21. Тетарчук І.В. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 260 с.

22. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.

23. Щотова Ю. М., Лазько Г. З., Бойко В. М., Ільченко Г. О. Договори в сфері інвестування. Навч. посіб. – К.: Алерта, 2015. – 192 с.

Тема 2. Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин

План

1. Поняття фізичної особи як людини. Поняття та зміст цивільної правоздатності фізичної особи.
2. Поняття та види дієздатності фізичної особи.
3. Підстави та правові наслідки обмеження фізичної особи у дієздатності та визнання її недієздатною.
4. Підстави та правові наслідки визнання фізичної особи безвісно відсутньою та оголошення її померлою.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Закон України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану" від 1.07.2010 р. № 2398-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 38. – Ст. 509.
2. Закон України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань" в редакції Закону України від 26.11.2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 2. – Ст. 17.
3. Закон України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" від 11.12.2003р. №1382-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 232.
4. Порядок розгляду заяв про зміну імені (прізвища, власного імені, по батькові) фізичної особи: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2007р. № 915 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 52. – Стор. 95. – Ст. 2115.
5. Головашевич А. К вопросу о правосубъектности физических лиц // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 5. – С. 13-16.
6. Лінік С.П., Омельчук Т.В. Опіка та піклування. – К.: Видавець Фурса С.Я., 2006. – 52 с.
7. Первомайський О. Проблеми цивільно-правового захисту прав та інтересів суб'єктів публічного права // Підприємництво, господарство і право. – 2014. – № 4. – С. 16-20.
8. Посикалюк О.О. Особисті немайнові права фізичних осіб в романській, германській, англо-американській системах приватного права. – К.: Наук.- дослід. ін-т приват. права і підприєм. НАПрН України, 2011. – 205 с.
9. Роїна О.М. Реєстрація юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Практичний посібник. – К.: КНТ, 2008. – 400 с.
10. Рудакова Л. Опіка та піклування над особами, які не досягли 18 років, згідно з новим Цивільним кодексом України // Юридична Україна. – 2003. – № 7. – С. 55-58.
11. Стефанчук Р. Зміст особистих немайнових прав фізичних осіб // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 8. – С. 11-15.
12. Тетарчук І.В. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К.: "Центр учбової літератури", 2016. – 260 с.
13. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К.: "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.
14. Шевченко Я.М. Охорона і захист прав та інтересів фізичних та юридичних осіб в цивільних правовідносинах: монографія / Я.М. Шевченко. – Х.: Харьков юридический, 2011. – 528 с.
15. Ясинок М. Висновок експерта як доказ у справах щодо обсягу правосуб'єктності фізичних осіб // Право України. – 2010. – № 3. – С. 146-153.

Тема 3. Договір найму (оренди)

План

1. Поняття та юридична характеристика договору найму (оренди).
2. Права та обов'язки сторін договору найму (оренди).
3. Припинення договору найму (оренди).
4. Договір прокату.
5. Договір лізингу.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Закон України "Про оренду державного та комунального майна" в редакції Закону України від 14.03.1995 р. № 98/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 15. – Ст. 99.
2. Закон України "Про фінансовий лізинг" в редакції Закону України від 11.12.2003 р. № 1381-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 15. – Ст. 231.
3. Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг від 28.05.1988 р. // Офіційний вісник України. – 2006. – № 6. – С. 11. – Ст. 278.
4. Правила побутового обслуговування населення: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 16.05.1994 р. № 313 // [Електронний ресурс] – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/313-94-%D0%BF>.
5. Перелік майнових комплексів державних підприємств, організацій, їх структурних підрозділів основного виробництва, приватизація або передача в оренду яких не допускається: Затверджено декретом Кабінету Міністрів України від 31.12.1992 р. № 26-92 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 11. – Ст. 96.
6. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Затв. наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 17. – Стор. 66. – Ст. 632.
7. Григоренко А.В. Державна реєстрація речових прав на нерухоме майно: Посібник. – К. : ЦУЛ, 2015. – 286 с.
8. Домбругова А. Загальні положення про договір найму в новому Цивільному кодексі України // Юридична Україна. – 2003. – № 10. – С. 78-88.
9. Дунаєвська С., Башта М. Порядок посвідчення договорів лізингу / Українська нотаріальна палата. Комісія з аналізу, методології та прогнозування нотаріальної практики. – К., 2007. – 84 с.
10. Дядюра И.Г. Аренда: Договорные отношения, налоговый и бухгалтерский учет. – Запорожье: Полиграф, 2004. – 72 с.
11. Дякович М.М. Припинення договору найму (оренди) та його правові наслідки // Адвокат. – 2012. - № 5. – С. 21 – 26.
12. Журик Ю., Новченков І. Правова природа та колізійність регулювання орендних відносин за чинним законодавством України // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 4. – С. 27-30.
13. Коваленко Т. О. Юридичні дефекти правового регулювання

земельних відносин в Україні. – К. : Юрінком Інтер, 2014. – 632 с.

14. Косенко В. М. Договір по найму (оренди). – К.: Видавець Фурса С.Я., 2007. – 64 с.

15. Лизинг: Экономическое, правовые и организационные основы / Под ред. А.М. Тавасиева, Н.М. Коршунова. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. – 320 с.

16. Луць В. В. Строки і терміни у цивільно-правових договорах: окремі аспекти / В. В. Луць // Право України. – 2015. – № 4. – С. 43-50.

17. Матуляк П.Я. Орендні правовідносини в Україні: теоретичний аспект // Науковий вісник НАВСУ. – 2004. – № 3. – С. 50-58.

18. Наріжний С. Застава як спосіб забезпечення виконання договірних зобов'язань із передання майна у тимчасове користування // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 7. – С. 88-91.

19. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

20. Тетарчук І.В. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 260 с.

21. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.

22. Щотова Ю. М., Лазько Г. З., Бойко В. М., Ільченко Г. О. Договори в сфері інвестування. Навч. посіб. – К.: Алерта, 2015. – 192 с.

Тема 4. Транспортні договори

План

1. Правове регулювання перевезень та їх види.
2. Поняття та юридична характеристика договору перевезення вантажу.
3. Права та обов'язки сторін за договором перевезення вантажу.
4. Відповідальність сторін за договором перевезення вантажу.
5. Договір перевезення пасажирів та багажу.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Повітряний кодекс України від 19.05.2011р. // Офіційний вісник України. – 2011. – № 46. – Ст. 1881.

2. Кодекс торговельного мореплавства України від 23.05.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 47-52. – Ст. 349.

3. Закон України "Про автомобільний транспорт" в редакції Закону України від 23.02.2006 р. № 3492-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2006. – № 32. – Ст. 273.

4. Закон України "Про транспорт" від 10.11.1994 р. № 232/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 51. – Ст. 446.

5. Статут автомобільного транспорту Української РСР: Затверджено постановою Ради Міністрів Української РСР від 27.06.1969 р. № 401 //

Зібрання постанов Уряду УРСР. – 1969. – № 7. – Ст. 88.

6. Статут внутрішнього водного транспорту Союзу РСР: Затверджено постановою Ради Міністрів СРСР від 15.10.1955 р. № 1801 // [Електронний ресурс] – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v1801400-55>.

7. Статут залізниць України: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 6.04.1998 р. № 457 // Офіційний вісник України. – 1998. – № 14. – С. 150.

8. Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.1996 р. № 959 // Урядовий кур'єр. – 12.09.1996 р.

9. Правила надання послуг пасажирського автомобільного транспорту: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 р. № 176 // Офіційний вісник України. – 1997. – № 8. – Т. 2. – С. 142 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 26.09.2007 р. № 1184 // Офіційний вісник України. – 2007. – № 75. – С. 5. – Ст. 2791).

10. Адамова О. Цивільно-правова природа абандону // Право України. – 2013. – № 1-2. – С. 338-343.

11. Горян Е.В., Завоюра Я.О. Відшкодування моральної шкоди при здійсненні міжнародних повітряних перевезень // Часопис Академії адвокатури України. – 2012. – № 1. – С. 101-106.

12. Діковська І. Загальна характеристика договору транспортного експедирування // Підприємство, господарство і право. – 2008. – № 1. – С. 54.

13. Ковалів М. Правові та організаційні засади забезпечення збереження вантажів на залізничному транспорті України: Монографія. – Л.: Афіша, 2003. – 198 с.

14. Костюченко Л.М. Перевезення вантажів за системою МДП: Практичний посібник. – К.: МДФ "Українська хата", 2004. – 154 с.

15. Ломака В. Відповідальність вантажовідправника та вантажоодержувача за несвоєчасну оплату перевезення вантажів залізничним транспортом // Вісник НАПрНУ. – 2010. – № 1 (60). – С. 169-179.

16. Луць В. В. Строки і терміни у цивільно-правових договорах: окремі аспекти / В. В. Луць // Право України. – 2015. – № 4. – С. 43-50.

17. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

18. Нечипоренко Н. Юридичне значення транспортної накладної у договорі перевезення вантажу залізницею / Н. Нечипоренко // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 10. – С. 16-19.

19. Самойленко Г.В. Договір перевезення // Запорізькі правові читання: Тези доповідей щорічної Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 18-19 травня 2006 р.). – Запоріжжя, 2006. – С. 254-256.

20. Самойленко Г.В. Укладання договору перевезення вантажів:

Цивільно-правовий аспект / Г.В.Самойленко // Вісник Запорізького національного університету. – 2006. – № 1. – С. 104-108.

21. Тетарчук І.В. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 260 с.

22. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.

23. Транспортне право: навч. посібник [Текст] / за заг. ред. Ю.О. Заїки, Н.В. Демиденко. – К.: КНТ, 2014. – 184 с.

24. Транспортне право. Хрестоматія з курсу [Текст] : навч. посіб. / Одес. нац. мор. акад. ; [уклад. Б. В. Бабін]. – О. : Букаєв Вадим Вікторович, 2013. – 331 с.

25. Федорченко Н. Еволюція інституту договірних зобов'язань із надання послуг у дореволюційний період // Підприємництво, господарство і право. – 2014. – № 4. – С. 7-11.

26. Фоменко О.С. Особливості послуг, які експедитор надає за договором транспортного експедирування // Запорізькі правові читання: Тези доповідей щорічної Міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 18-19 травня 2006 р.). – Запоріжжя, 2006. – С. 264-268.

Тема 5. Договір страхування

План

1. Поняття, види та форми страхування.
2. Поняття та юридична характеристика договору страхування.
3. Права та обов'язки сторін.
4. Порядок здійснення страхових виплат.
5. Припинення договору страхування.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Закон України "Про страхування" в редакції Закону від 04.10.2001 р. № 2745-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 7. – Ст. 50.

2. Закон України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів" від 1.07.2004 р. № 1961-IV// Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 1. – Ст. 1.

3. Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.1996 р. № 959 // Урядовий кур'єр. – 12.09.1996 р.

4. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування відповідальності власників собак за шкоду, яка може бути заподіяна третім особам: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 9.07.2002 р. № 944 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 28. – С. 61. – Ст. 1321.

5. Порядок і правила проведення обов'язкового страхування цивільної відповідальності громадян України, що мають у власності чи

іншому законному володінні зброєю, за шкоду, яка може бути заподіяна третій особі або її майну внаслідок володіння, зберігання чи використання цієї зброї: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29.03.2002 р. № 402 // Офіційний вісник України. – 2002. – № 14. – С. 114. – Ст. 728.

6. Абрамов В.Ю. Страховой риск: понятие и оценка: Правовые аспекты. – М.: Анкил, 2006. – 128 с.

7. Кінаш Я., Терехова О. Проблеми страхування цивільно-правової відповідальності та шляхи її вирішення // Право України. – 2013. – № 1-2. – С. 344-350.

8. Кінашук Л.Л. Страхування: теорія та практика проведення: Монографія. – К.: Атіка, 2004. – 112 с.

9. Майданик Р. А. Страхування зобов'язань з надання медичної допомоги. / Р. А. Майданик. – К.: Алерта, 2013. – 80 с.

10. Міловська Н. Місце договору страхування в системі договірних зобов'язань // Підприємництво, господарство і право. – 2014. – № 4. – С. 29-33.

11. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

12. Солдатенко О. Історія становлення медичного страхування як одного із джерел фінансування охорони здоров'я // Право України. – 2010. – № 6. – С. 233-240.

13. Страхове право України: Навч. посіб. / За ред. Ю.О. Заїки, С.А. Пилипенко – К. : НАВС, 2012. – 256 с.

14. Тетарчук І.В. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 260 с.

15. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.

16. Токарева В. Відповідальність сторін за порушення договору страхування творів мистецтва, предметів колекціонування та антикваріату // Юридичний вісник. – 2012. – № 1. – С. 133-139.

17. Федорченко Н. Еволюція інституту договірних зобов'язань із надання послуг у дореволюційний період // Підприємництво, господарство і право. – 2014. – № 4. – С. 7-11.

18. Фисун І.В., Ярова Г.М. Страхування. Навчальний посібник. – К. : ЦУЛ, 2011. – 240 с.

19. Шпомер А. Правове регулювання ліцензування страхової діяльності // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 5. – С. 33-36.

Тема 6. Договір зберігання

План

1. Поняття та значення договору зберігання.

2. Права та обов'язки сторін.
3. Відповідальність сторін.
4. Характеристика спеціальних видів зберігання.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Грамацький Е. Інститут зберігання майна за новим Цивільним кодексом України // Вісник прокуратури. – 2003. – № 5. – С. 98-103.
2. Демчук А. Предмет та об'єкт договору зберігання на товарному складі // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 4. – С. 41-43.
3. Демчук А. Складське свідоцтво як об'єкт цивільного права // Підприємництво, господарство і право. – 2007. – № 2. – С. 33-36.
4. Донець А.Г. До питання співвідношення договору зберігання та договору охорони у цивільному праві України: Питання змішаних договорів // Вісник господарського судочинства. – 2007. – № 1. – С. 124-127.
5. Кириченко Ю.І. Договір охорони об'єктів як засіб забезпечення збереження майна власника // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 1. – С. 50.
6. Ковалів М. Правові та організаційні засади забезпечення збереження вантажів на залізничному транспорті України: Монографія. – Л.: Афіша, 2003. – 198 с.
7. Коросташивець Ю. До питання про відповідальність за договором на готельне обслуговування // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 3. – С. 33-37.
8. Курило В.І. Організаційно-правові засади надання охоронних послуг: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Державна податкова адміністрація України; Академія держ. податкової служби України. – Ірпінь, 2003. – 20 с.
9. Луць В. В. Строки і терміни у цивільно-правових договорах: окремі аспекти / В. В. Луць // Право України. – 2015. – № 4. – С. 43-50.
10. Москаленко С. Договір зберігання транспортного засобу – чи захищені права власників авто? // Юридичний журнал. – 2007. – № 7. – С. 98-100.
11. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.
12. Новікова В.В. Договір зберігання з точки зору оплатності й безоплатності // Проблеми законності : академічний збірник наукових праць / Мін. освіти і науки Укр. ; Національна юридична академія України ім. Ярослава Мудрого. – Харків, 2010. – Вип. 107. – С. 63-69.
13. Полетило К.С. Зберігання речей, що є предметом спору, та зберігання майна, на яке накладено арешт: матеріальні та процесуальні аспекти // Юриспруденція: теорія і практика : науково-практичний журнал / Центр правових досліджень Фурси. – Київ, 2010. – № 10 (72). – С. 37-41.
14. Погрібний С.О. Механізм та принципи регулювання договірних

відносин у цивільному праві України: Монографія. – К.: Правова єдність, 2009. – 304 с.

15. Тетарчук І.В. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К.: "Центр учбової літератури", 2016. – 260 с.

16. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К.: "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.

17. Федорченко Н. Еволюція інституту договірних зобов'язань із надання послуг у дореволюційний період // Підприємництво, господарство і право. – 2014. – № 4. – С. 7-11.

Тема 7. Відповідальність у цивільному праві

План

1. Поняття та значення цивільно-правової відповідальності.
2. Види та форми цивільно-правової відповідальності.
3. Умови цивільно-правової відповідальності.
4. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Актуальні проблеми цивільного права і процесу [Текст] : навч. посібник / за ред. Я.В. Матвійчук. – К.: ДЕТУТ, 2012. – 177 с.

2. Актуальні проблеми цивільного права і цивільного процесу в Україні: Монографія / Я.М. Шевченко, Ю.Л. Бошицький, А.Ю. Бабаскін, В.М. Венецька, І.М. Кучеренко та ін. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2005. – 456 с.

3. Горайнов А.М. Примус і цивільно-правова відповідальність // Вісник Верховного Суду України. – 2012. – № 3. – С. 36-39.

4. Донська Л.Д. Причинний зв'язок у цивільному праві України: Автореф. дис... канд. юрид. наук: 12.00.03 / Одеська національна юридична академія. – О., 2006. – 20 с.

5. Заварза Т. Поняття та підстави деліктної відповідальності лікувальних закладів за неналежне лікування / Т. Заварза // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 10. – С. 29-34.

6. Канзафарова І.С. Теорія цивільно-правової відповідальності: Монографія / Ін-т держ. і права ім. В.М. Корецького НАН України. – О.: "Астропринт", 2006. – 264 с.

7. Крисань Т. Розмежування державного (правового) примусу й юридичної гарантії // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 3. – С. 24-27.

8. Міхно О. Деякі загальні положення про цивільно-правову відповідальність // Підприємництво, господарство і право. – 2009. – № 7. – С. 71-74.

9. Міхно О. Підстави цивільно-правової відповідальності у разі порушення договірної зобов'язання // Підприємство, господарство і право. –

2013. – № 7. – С. 68-71.

10. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

11. Первомайський О. Проблеми цивільно-правового захисту прав та інтересів суб'єктів публічного права // Підприємництво, господарство і право. – 2014. – № 4. – С. 16-20.

12. Петрицин Н.Т. До питання про сутність юридичної відповідальності // Часопис Академії адвокатури України. – 2012. – № 1. – С. 53-59.

13. Примак В. Визначення вини як умови цивільно-правової відповідальності // Право України. – 2002. – № 10. – С. 115-116.

14. Проблемні питання у застосуванні Цивільного і Господарського кодексів України / Під редакцією Яреми А.Г., Ротаня В.Г. – К.: Реферат, 2005. – 336 с.

15. Судові рішення Верховного Суду України в цивільних справах / за заг. ред. А. Г. Яреми. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 256 с.

Тема 8. Захист права власності

План

1. Поняття та засоби захисту права власності.
2. Віндикаційний позов.
3. Негаторний позов.
4. Позов про визнання права власності.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Земельний кодекс України від 25.10.2001р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 3-4. – Ст. 27.

2. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 "Про судову практику у справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення" від 31.03.1995р. // Постанови Пленуму Верховного Суду України у цивільних справах. – К.: Видавничий дім "Скіф", 2005. – С. 46-55.

3. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 20 "Про судову практику у справах за позовами про захист права приватної власності" від 22.12.1995р. // Постанови Пленуму Верховного Суду України у цивільних справах. – К.: Видавничий дім "Скіф", 2005. – С. 114-122.

4. Судові рішення Верховного Суду України в цивільних справах / за заг. ред. А. Г. Яреми. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 256 с.

5. Актуальні проблеми цивільного права і процесу [Текст] : навч. посібник / за ред. Я.В. Матвійчук. – К. : ДЕТУТ, 2012. – 177 с.

6. Бабаєв А.Б. Система вещных прав: Монографія. – М: Волтерс Клувер, 2006. – 408 с.

7. Венедіктова І. Охоронювані законом інтереси у правовідносинах власності // Право України. – 2013. – № 1-2. – С. 324-331.

8. Дзера І.О. Цивільно-правові засоби захисту права власності в Україні. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 625 с.

9. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

10. Онищенко Г. В. Довірчі правовідносини з іноземним елементом. Монографія. – К.: Алерта, 2012. – 268 с.

11. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Право власності: Підручник. – К.: Правова єдність, 2011. – 246 с.

12. Спасибо-Фатєєва І. В. Речові права за Цивільним і Господарським кодексами України / І. В. Спасибо-Фатєєва // Право України. – 2015. – № 4. – С. 60-68.

13. Харченко Г. Проблеми захисту речових прав в Україні / Г. Харченко // Право України. – 2015. – № 4. – С. 69-76.

Тема 9. Цивільно-правовий договір

План

1. Поняття та значення договору в цивільному праві.
2. Класифікація договорів.
3. Зміст договору.
4. Порядок укладення, зміни та розірвання договору.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Актуальні проблеми цивільного права і процесу [Текст] : навч. посібник / за ред. Я.В. Матвійчук. – К. : ДЕТУТ, 2012. – 177 с.

2. Бекленищева І.В. Гражданско-правовой договор: классическая традиция и современные тенденции: Договорное право. – М.: Статут, 2006. – 204 с.

3. Бервено С.М. Проблеми договірної права України. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 392 с.

4. Боднар Т. В. Деякі аспекти захисту цивільних прав при зміні і припиненні договірних зобов'язань / Т. В. Боднар // Право України. – 2014. – № 2. – С. 171-179.

5. Євстігнєєв А. Істотні умови договору за Цивільним та Господарським кодексами: порівняльний аспект // Юридичний журнал. – 2006. – № 1. – С. 22-23.

6. Карпечкін П. Попередній договір у цивільному і господарському кодексах України // Вісник прокуратури. – 2008. – № 3. – С. 67-72.

7. Коротюк О. В. Нотаріальне посвідчення договорів. Практичні рекомендації. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 320 с.

8. Кот О. О. Способи захисту сторін договору в приватному праві України / О. О. Кот // Право України. – 2014. – № 2. – С. 220-227.

9. Кузьмич О. Недійсність договорів на користь третіх осіб у

цивільному праві України // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 7. – С. 76-79.

10. Кучер А.Н. Теория и практика преддоговорного этапа: юридический аспект. – М.: Статут, 2005. – 361 с.

11. Луць В. В. Інститут договору в цивільному праві України / В. В. Луць // Право України. – 2014. – № 2. – С. 25-33.

12. Луць В. В. Строки і терміни у цивільно-правових договорах: окремі аспекти / В. В. Луць // Право України. – 2015. – № 4. – С. 43-50.

13. Майданик Н. Вчення про переддоговірну відповідальність у цивільному праві: еволюція, поняття, порівняльна характеристика // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 2. – С. 56-60.

14. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

15. Немченко С. Цивільно-правова характеристика відмови від виконання договору // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 1. – С. 21-24.

16. Овчинникова К.Д. Преддоговорная ответственность // Законодательство. – 2004. – № 3. – С. 8-15.

17. Садиков О. Н. Предварительный договор и его условия // Хозяйство и право. – 2011. – №3. – С. 81-89.

18. Сергеев А. Терещенко Т. Преддоговорная ответственность: основания для защиты интересов стороны, пострадавшей от недобросовестного ведения переговоров // Корпоративный юрист. – 2010. – №11. – С. 10-13.

19. Сібільов М. М. Цивільно-правовий договір як регулятор суспільних відносин / М. М. Сібільов // Право України. – 2014. – № 2. – С. 34-44.

20. Тетарчук І.В. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 260 с.

21. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.

22. Харчук В. Визнання договору неукладеним як один із способів захисту цивільних прав та інтересів судом. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3432>

Тема 10. Способи забезпечення виконання зобов'язань

План

1. Поняття та види способів забезпечення виконання зобов'язань.
2. Неустойка.
3. Поручка.
4. Гарантія.
5. Завдаток.
6. Притримання.

7. Застава.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Закон України "Про застава" від 2.10.1992 р. № 2654-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 47. – Ст. 642.
2. Закон України "Про іпотеку" від 5.06.2003 р. № 898-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 38. – Ст. 313.
3. Закон України "Про забезпечення вимог кредиторів та реєстрацію обтяжень" від 18.11.2003 р. № 1255-ІV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 11. – Ст. 140
4. Закон України "Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні" від 12.07.2001 р. № 2658-ІІІ // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 47. – Ст. 251.
5. Закон України "Про нотаріат" від 2.09.1993 р. № 3425-ХІІ // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.
6. Декрет КМУ "Про систему валютного регулювання і валютного контролю" від 19.02.1993 р. № 15-93 // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 17. – Ст. 184.
7. Перелік документів, за якими стягнення заборгованості провадиться у безспірному порядку на підставі виконавчих написів нотаріусів: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 29.06.1999 р. № 1172 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 26. – С. 69.
8. Кармаза О.О., Чопенко В.О. Спосіб забезпечення виконання зобов'язання: Застава. – К.: Видавець Фурса С.Я., 2007. – 114 с.
9. Кирилов С., Новиков С., Риндя А., Солошенко Л. Шість верних способів захисти в договорних отношениях: неустойка, поручительство, гарантия, задаток, залог, удержание. – Х. : Издательский дом "Фактор", 2007. – 175 с.
10. Марченко В.М., Олійник В.О., Пучковська Ю.Й., Саутенко Н.В., Табала О.М. Іпотека – аналіз, коментарі, практика застосування. – Х.: Страйд, 2006. – 640 с.
11. Наріжний С. Застава як спосіб забезпечення виконання договірних зобов'язань із передання майна у тимчасове користування // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 7. – С. 88-91.
12. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.
13. Тетарчук І.В. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 260 с.
14. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.
15. Федорчук Д.Е. Забезпечення виконання зобов'язань: Навч. посібник. – Донецьк: Вебер, Донецька філія, 2007. – 217 с.

Тема 11. Спадкування за законом

План

1. Поняття спадщини.
2. Підстави спадкування за законом.
3. Коло спадкоємців за законом.
4. Особливості спадкування окремих видів майна.
5. Прийняття та відмова від спадщини.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 21-22. – Ст. 135.
2. Закон України "Про нотаріат" від 2.09.1993 р. № 3425-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.
3. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Затв. наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 17. – Стор. 66. – Ст. 632.
4. Постанова Пленуму Верховного Суду України "Про судову практику у справах за позовами про захист права приватної власності" від 22.12.1995 р. № 20 // Постанови Пленуму Верховного Суду України у цивільних справах. – К.: Видавничий дім "Скіф", 2005. – С. 114-122.
5. Постанова Пленуму Верховного Суду України "Про судову практику у справах про спадкування" від 30.05.2008р. № 7. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-08>.
6. Судові рішення Верховного Суду України в цивільних справах / за заг. ред. А. Г. Яреми. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 256 с.
7. Актуальні проблеми спадкового права : Навч. посібник / За ред. Ю.О.Заїки, О.О.Лов'яка. – К.: КНТ, ЦУЛ, 2014. – 336 с.
8. Достдар Р. Рецепція права та правові традиції у сучасному спадковому праві України // Право України. – 2010. – № 6. – С. 117-122.
9. Заїка Ю.О. Спадкове право України: Навч. посібник. – К.: Істина, 2006. – 216 с.
10. Заїка Ю.О. Спадкове право в Україні: Становлення і розвиток. Монографія. – К.: КНТ, 2007. – 288 с.
11. Кухарев О. Є. Спадкове право України: Навч. посібник / О. Є. Кухарев. – К.: Алерта, 2013. – 328 с.
12. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К.: "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.
13. Нелін О. І. Еволюція спадкового права в Україні (історико-правовий аспект): монографія. – К.: ВПЦ "Київський ун-т", 2009. – 365с.
14. Спадкове право України / Ю.О. Заїка, Э.О. Рябоконт. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 352 с.
15. Філатова Н. Деякі проблеми спадкового законодавства України

(порівняльно-правовий аналіз) / Н. Філатова // Право України. – 2015. – № 10. – С. 139-149.

16. Фурса С.Я., Фурса Є.І., Клименко О.М., Рабовська С.Я., Кармаза Л.О. Спадкове право. Нотаріат. Адвокатура. Суд: Наук.-практич. посіб. / Світлана Ярославівна Фурса (ред.). – К. : Видавець Фурса С.Я., 2007. – 1216 с.

Тема 12. Відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки

План

1. Юридична природа поняття джерела підвищеної небезпеки.
2. Класифікація джерел підвищеної небезпеки.
3. Умови відповідальності за шкоду, завдану джерелом підвищеної небезпеки.
4. Особливості суб'єктного складу у зобов'язаннях, що виникають внаслідок завдання шкоди джерелом підвищеної небезпеки.
5. Обставини, що звільняють від відповідальності за шкоду, завдану джерелом підвищеної небезпеки.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" від 18.01.2001 р. № 2245-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 15. – Ст. 73.

2. Закон України "Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів" від 1.07.2004 р. № 1961-IV// Відомості Верховної Ради України. – 2005. – № 1. – Ст. 1.

3. Постанова Пленуму Верховного Суду України № 6 "Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди" від 27.03.1992 р. // Постанови Пленуму ВС України у цивільних справах. – К.: Видавничий дім "Скіф", 2005. – 304 с. – С. 71-90.

4. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ "Про узагальнення судової практики розгляду судами цивільних справ про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки, у 2010 – 2011 роках" від 30.03.2012 р. № 2 // Закон і Бізнес від 04.2012 р. – 2012. – № 18.

5. Булеца С.Б. Місце джерела підвищеної небезпеки при здійсненні медичної діяльності // Адвокат. – 2012. – № 3. – С. 19-23.

6. Відшкодування моральної та матеріальної шкоди: Навчальний посібник / За ред. М.К.Галянтича. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 624с.

7. Галянтич М.К. Відшкодування моральної шкоди: коментар, законодавство, судова практика. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 288 с.

8. Гопанчук В., Матвєєнко Т. Теоретико-правова характеристика функціонування системи ядерного страхування як цивільно-правового

способу фінансового забезпечення відшкодування ядерної шкоди // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 3. – С. 7-10.

9. Демиденко Н.В. Джерело підвищеної небезпеки цивільному законодавстві України: історія та сучасність // Оптимізація цивільного та цивільно-процесуального законодавства України [Текст]: Матеріали Всеукр. наук.-теорет. конф. (Київ, 22 вересня 2011р.). – К.: НАВС, 2011. – С. 35-37.

10. Діковська І. Відповідальність за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів при виконанні міжнародних повітряних перевезень // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 2. – С. 46-49.

11. Лазаренко Я. Особливості джерел підвищеної небезпеки в екологічній сфері: питання теорії і практики // Право України. – 2002. – № 4. – С. 121-124.

12. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

13. Отрадна О.О. Недоговірні зобов'язання в цивільному праві України: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 240 с.

14. Отрадна О.О. Проблеми вдосконалення механізму цивільно-правового регулювання деліктних зобов'язань: монографія / О. О. Отрадна. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 328 с.

15. Примак В.Д. Відшкодування моральної шкоди на засадах справедливості, розумності й добросовісності : монографія / В.Д. Примак. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 432 с.

16. Русу С. Рецепція деліктних зобов'язань римського права в новому Цивільному кодексі України // Вісник Хмельницького інституту регіонального управління та права. – 2003. – № 1. – С. 66-74.

17. Справи про відшкодування шкоди в судовій практиці: Навч.-метод. посіб. / За заг. ред. В.В. Луця, наук. ред. М.К. Галянтич. – Одеса: ОДУВС, 2009. – 428 с.

18. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.

19. Шиян О. До питання встановлення вини у справах з відшкодування шкоди, завданої джерелами підвищеної небезпеки // Право України. – 2010. – № 6. – С. 208-214.

Тема 13. Відшкодування шкоди, завданої життю та здоров'ю фізичної особи

План

1. Умови відповідальності за шкоду, завдану життю та здоров'ю фізичної особи.
2. Відшкодування шкоди, завданої каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.
3. Відшкодування шкоди, завданої смертю потерпілого.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Закон України "Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку" від 8.02.1995 р. № 39/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 12. – Ст. 81.
2. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності" від 23.09.1999 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 46-47. – Ст. 403.
3. Закон України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності та витратами, зумовленими народженням та похованням" від 18.01.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 14. – Ст. 71.
4. Закон України "Про об'єкти підвищеної небезпеки" від 18.01.2001 р. № 2245-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 15. – Ст. 73.
5. Закон України "Про поведження з радіоактивними відходами" від 30.06.1995 р. № 255/95-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1995. – № 27. – Ст. 198.
6. Закон України "Про цивільну відповідальність за ядерну шкоду та її фінансове забезпечення" від 13.12.2001 р. № 2893-III // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 14. – Ст. 96.
7. Перелік професійних захворювань: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 8.11.2000 р. № 1662 // Офіційний вісник України. – 2000. – № 45. – С. 87. – Ст. 1940.
8. Питання медико-соціальної експертизи: Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 3.12.2009 р. № 1317 // Офіційний вісник України. – 2009. – № 95. – Стор. 52. – Ст. 3265.
9. Порядок та критерії встановлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня стійкої втрати професійної працездатності у відсотках працівникам, яким заподіяно ушкодження здоров'я, пов'язане з виконанням трудових обов'язків: Затверджено наказом Міністерства охорони здоров'я України від 5.06.2012 р. № 420 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 71. – Стор. 208. – Ст. 2887.
10. Постанова Пленуму Верховного Суду України "Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди" від 27.03.1992 р. № 6 // Постанови Пленуму ВС України у цивільних справах. – К.: Видавничий дім "Скіф", 2005. – 304 с. – С. 71-90.
11. Відшкодування моральної та матеріальної шкоди: Навчальний посібник / За ред. М.К.Галантича. – К.: Юрінком Інтер, 2011. – 624с.
12. Галантич М.К. Відшкодування моральної шкоди: коментар, законодавство, судова практика. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 288 с.
13. Губська О. Відшкодування шкоди потерпілому від злочину під час закриття кримінальної справи за нереабілітуючими обставинами //

Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 2. – С. 93-94.

14. Діковська І. Відповідальність за шкоду, заподіяну життю та здоров'ю пасажирів при виконанні міжнародних повітряних перевезень // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 2. – С. 46-49.

15. Заварза Т. Поняття та підстави деліктної відповідальності лікувальних закладів за неналежне лікування / Т. Заварза // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 10. – С. 29-34.

16. Кособродов В.М. Обязательство по возмещению вреда, причиненного жизни и здоровью, как мера социальной защиты прав и интересов потерпевшего // Адвокат. – 2004. – № 7. – С. 81-82.

17. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

18. Отрадна О.О. Недоговірні зобов'язання в цивільному праві України: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 240 с.

19. Отрадна О.О. Проблеми вдосконалення механізму цивільно-правового регулювання деліктних зобов'язань: монографія / О. О. Отрадна. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 328 с.

20. Примак В.Д. Відшкодування моральної шкоди на засадах справедливості, розумності й добросовісності : монографія / В.Д. Примак. – К.: Юрінком Інтер, 2014. – 432 с.

21. Рубан О. О. Компенсація моральної шкоди працівнику, заподіяної йому при виконанні ним своїх обов'язків / О. О. Рубан // Право України. – 2015. – № 6. – С. 223-233.

22. Синиця В.В. Шкода, спричинена лікуванням: деякі медико-правові аспекти // Адвокат. – 2012. – № 3. – С. 24-26.

23. Справи про відшкодування шкоди в судовій практиці: Навч.-метод. посіб. / За заг. ред. В.В. Луця, наук. ред. М.К. Галянтич. – Одеса: ОДУВС, 2009. – 428 с.

24. Тетарчук І.В. Зобов'язальне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 192 с.

Тема 14. Правочини

План

1. Поняття та ознаки правочину.
2. Класифікація правочинів.
3. Умови дійсності правочинів.
4. Види недійсних правочинів.
5. Правові наслідки визнання правочину недійсним.

Рекомендовані нормативно-правові акти і література до теми

1. Закон України "Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень" в редакції Закону України від 11.02.2010 р. //

Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 18. – Ст. 141.

2. Закон України "Про електронний цифровий підпис" від 22.05.2003р. // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 36. – Ст. 276.

3. Закон України "Про нотаріат" від 2.09.1993р. // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 39. – Ст. 383.

4. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України: Затв. наказом Міністерства юстиції України від 22.02.2012 р. № 296/5 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 17. – Стор. 66. – Ст. 632.

5. Голодницький Е. Про види та наслідки нікчемного правочину. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=1470>

6. Григоренко А.В. Державна реєстрація речових прав на нерухоме майно: Посібник. – К. : ЦУЛ, 2015. – 286 с.

7. Електронний правочин у цивільному праві України: монографія ; за наук. ред. д.ю.н., проф., чл.-кор. НАПрН України Р. О. Стефанчука / Н.Є. Блажівська. – К.: Алерта, 2014. – 240 с.

8. Коротюк О. В. Нотаріальне посвідчення договорів. Практичні рекомендації. – К. : Юрінком Інтер, 2013. – 320 с.

9. Косінов С. А. Проблеми, пов'язані з недійсністю правочинів / С. А. Косінов // Право України. – 2014. – № 8. – С. 253-258.

10. Косінова К. Відносна недійсність правочинів / К. Косінова // Право України. – 2015. – № 9. – С. 172-178.

11. Коструба А. В. Правові механізми поновлення прав суб'єктів дефектних правочинів / А. В. Коструба // Право України. – 2014. – № 9. – С. 171-178.

12. Коструба А. Регулятивні юридичні факти у механізмі припинення цивільних майнових правовідносин / А. Коструба // Право України. – 2015. – № 10. – С. 131-138.

13. Коцюба В.О. Правочини з рухомим та нерухомим майном та їх оподаткування / Центр правових досліджень. – К.: Видавець Фурса С.Я., 2005. – 88 с.

14. Кошиль Ю. Кауза правочину та інститут зміни і розірвання договору в зв'язку з істотною зміною обставин: аспекти співвідношення // Юридичний журнал. – 2008. – № 1. – С. 33-39.

15. Кучер В. Поняття реституції в контексті нового цивільного законодавства України // Підприємництво, господарство і право. – 2004. – № 1. – С. 55-60.

16. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України [текст] Станом на 20 січня 2016 р. / За заг. ред. Бобрика В.І. – К. : "Центр учбової літератури", 2016. – 784 с.

17. Немченко С. Цивільно-правова характеристика відмови від виконання договору // Підприємство, господарство і право. – 2013. – № 1. – С. 21-24.

18. Новикова В. Возмездные и безвозмездные сделки: вопросы

класифікації // Підприємництво, господарство і право. – 2005. – № 9. – С. 82-84.

19. Орлов І. П., Кухарев О. Є. Правочини в сфері спадкового права : монографія / І. П. Орлов, О. Є. Кухарев. – К.: Алерта, 2013. – 270 с.

20. П'янова Я.В. Визнання правочинів недійсними як спосіб захисту суб'єктивних цивільних прав // Проблеми законності. – 2004. – Вип. 66. – С. 164-170.

21. Семушина О.В. Співвідношення недійсного та неукладеного правочинів // Держава і право. – 2004. – Вип. 23. – С. 293-296.

22. Таш'ян Р. Односторонній правочин та договір – дві частини цілого // Підприємництво, господарство і право. – 2008. – № 1. – С. 72.

23. Фролов В. Цивільний кодекс України: правові наслідки укладення юридичною особою правочину, якого вона не мала права вчиняти // Вісник господарського судочинства. – 2003. – № 4. – С. 186-189.

24. Харчук В. Визнання договору неукладеним як один із способів захисту цивільних прав та інтересів судом. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/article.php?id=3432>

25. Харчук В. Електронний правочин // Юридичний журнал. – 2009. – № 3. – С. 22-25.

26. Ясечко С. Проблема визначення предмета правочину / С. Ясечко // Право України. – 2015. – № 1. – С. 99-106.

Тема 15. Процесуальний статус сторін у цивільному процесі

План

1. Поняття сторін у цивільному процесі.
2. Процесуальний статус позивача у цивільному процесі.
3. Процесуальний статус відповідача у цивільному процесі.
4. Процесуальний статус процесуального співучасника та правонаступника.

Рекомендовані нормативно-правові акти та література до теми

1. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний правовий статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження : [моногр.] / С. С. Бичкова. – К. : Атіка, 2011. – 420 с.

2. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний правовий статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / С. С. Бичкова. – К., 2011. – 519 арк.

3. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний статус осіб, які беруть участь у справах позовного та окремого провадження (порівняльна характеристика) / С. С. Бичкова, Г. В. Чурпіта // Приватне право і підприємництво : зб. наук. пр. / [редкол. : Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін.]. – К. : НДІ приват. права і підприємництва НАПрН України, 2013. – Вип. 12. – С. 63–67.

4. Захарова О. С. Цивільні процесуальні правовідносини в системі правових відносин в Україні / О. С. Захарова // Вісник академії адвокатури України. – 2015. – Т. 12. – Число 2 (33). – С. 34–40.

5. Цивільний процес України : [навч. посіб.] / [Кучер В. О., Курило Т. В., Парасюк М. В. та ін.] ; за ред. В. О. Кучера. – Л. : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 588 с.

6. Цивільний процес України : [підруч.] / [Білоусов Ю. В., Богдан Й. Г., Гетманцев О. В. та ін.] ; за заг. ред. М. М. Ясинка. – К. : Алерта, 2014. – 744 с.

7. Цивільний процес України : [підруч.] / [Ківалов С. В., Мінченко Р. М., Погрібний С. О. та ін.] ; за ред. Р. М. Мінченко, І. В. Андронova. – Х. : Одиссей, 2012. – 496 с.

8. Цивільний процес України : [підруч.] / [Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Андронов І. В. та ін.] ; за ред. Є. О. Харитонova, О. І. Харитонovoї, Н. Ю. Голубевої. – К. : Істина, 2011. – 536 с.

9. Цивільний процес України : [підруч.] / [Червоний Ю. С., Волосатий Г. С., Єрмоласва В. О. та ін.] ; за ред. Ю. С. Червоного. – К. : Істина, 2007. – 392 с.

10. Цивільний процес України : Академічний курс : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [Фурса С. Я., Фурса Є. І., Гетманцев О. В. та ін.] ; за ред. С. Я. Фурси. – К. : Вид. Фурса С. Я. : КНТ, 2009. – 848 с.

11. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 16. – С. 11. – Ст. 1088.

Тема 16. Представництво у цивільному процесі

План

1. Поняття представництва у цивільному процесі.
2. Види представництва у цивільному процесі.
3. Процесуальний статус представника у цивільному процесі.
4. Особи, які не можуть бути представниками у цивільному процесі

Рекомендовані нормативно-правові акти та література до теми

1. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний правовий статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження : [моногр.] / С. С. Бичкова. – К. : Атіка, 2011. – 420 с.

2. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний правовий статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження : дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.03 / С. С. Бичкова. – К., 2011. – 519 арк.

3. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний статус осіб, які беруть участь у справах позовного та окремого провадження (порівняльна характеристика) / С. С. Бичкова, Г. В. Чурпіта // Приватне право і підприємництво : зб. наук. пр. / [редкол. : Крупчан О. Д. (гол. ред.) та ін.]. –

К. : НДІ приват. права і підприємництва НАПрН України, 2013. – Вип. 12. – С. 63–67.

4. Іванчулинець Д. В. *Обов'язкове та факультативне законне представництво* / Д. В. Іванчулинець // *Судова апеляція*. – 2015. – № 1 (38). – С. 77–82.

5. Керимов С. Г. *Представництво за законом в цивільному праві України* : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / С. Г. Керимов. – К., 2006. – 20 с.

6. Наказ Генеральної прокуратури України від 28 травня 2015 р. № бгн «Про організацію роботи органів прокуратури щодо представництва інтересів громадянина або держави в суді та їх захисту при виконанні судових рішень» // Генеральна прокуратура України : офіційний веб-портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gp.gov.ua/ua/gl.html?_m=publications&_t=rec&id=94102.

7. *Цивільний процес України* : [навч. посіб.] / [Кучер В. О., Курило Т. В., Парасюк М. В. та ін.] ; за ред. В. О. Кучера. – Л. : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 588 с.

8. *Цивільний процес України* : [підруч.] / [Білоусов Ю. В., Богдан Й. Г., Гетманцев О. В. та ін.] ; за заг. ред. М. М. Ясинка. – К. : Алерта, 2014. – 744 с.

9. *Цивільний процес України* : [підруч.] / [Ківалов С. В., Мінченко Р. М., Погрібний С. О. та ін.] ; за ред. Р. М. Мінченко, І. В. Андропова. – Х. : Одиссей, 2012. – 496 с.

10. *Цивільний процес України* : [підруч.] / [Харитонов Є. О., Харитонова О. І., Андронов І. В. та ін.] ; за ред. Є. О. Харитонова, О. І. ХаритонОВОЇ, Н. Ю. Голубевої. – К. : Істина, 2011. – 536 с.

11. *Цивільний процес України* : [підруч.] / [Червоний Ю. С., Волосатий Г. С., Єрмолаєва В. О. та ін.] ; за ред. Ю. С. Червоного. – К. : Істина, 2007. – 392 с.

12. *Цивільний процес України* : Академічний курс : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [Фурса С. Я., Фурса Є. І., Гетманцев О. В. та ін.] ; за ред. С. Я. Фурси. – К. : Вид. Фурса С. Я. : КНТ, 2009. – 848 с.

13. *Цивільний процесуальний кодекс України* від 18 березня 2004 р. № 1618-IV // *Офіційний вісник України*. – 2004. – № 16. – С. 11. – Ст. 1088.

Тема 17. Докази у цивільному процесі

План

1. Поняття та види доказів у цивільному процесі.
2. Належність та допустимість доказів.
3. Характеристика окремих засобів доказування.
4. Збирання, дослідження та оцінка доказів.

Рекомендовані нормативно-правові акти та література до теми

1. Бичкова С. С. Цивільний процесуальний правовий статус осіб, які беруть участь у справах позовного провадження : [моногр.] / С. С. Бичкова. – К. : Атіка, 2011. – 420 с.
2. Цивільний процес України : [навч. посіб.] / [Кучер В. О., Курило Т. В., Парасюк М. В. та ін.] ; за ред. В. О. Кучера. – Л. : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 588 с.
3. Цивільний процес України : [підруч.] / [Білоусов Ю. В., Богдан Й. Г., Гетманцев О. В. та ін.] ; за заг. ред. М. М. Ясинка. – К. : Алерта, 2014. – 744 с.
4. Цивільний процес України : [підруч.] / [Ківалов С. В., Мінченко Р. М., Погрібний С. О. та ін.] ; за ред. Р. М. Мінченко, І. В. Андронova. – Х. : Одиссей, 2012. – 496 с.
5. Цивільний процес України : [підруч.] / [Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Андронов І. В. та ін.] ; за ред. Є. О. Харитонova, О. І. Харитонova, Н. Ю. Голубевої. – К. : Істина, 2011. – 536 с.
6. Цивільний процес України : [підруч.] / [Червоний Ю. С., Волосатий Г. С., Єрмолаєва В. О. та ін.] ; за ред. Ю. С. Червоного. – К. : Істина, 2007. – 392 с.
7. Цивільний процес України : Академічний курс : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [Фурса С. Я., Фурса Є. І., Гетманцев О. В. та ін.] ; за ред. С. Я. Фурси. – К. : Вид. Фурса С. Я. : КНТ, 2009. – 848 с.
8. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 16. – С. 11. – Ст. 1088.
9. Нікітенко Р. С. Докази і доказування у справах окремого провадження про розірвання шлюбу / Р. С. Нікітенко // Право і суспільство. – 2014. – № 3. – С. 86–91.
10. Фурса С. Докази і доказування у цивільному процесі : [навч.-практ. посіб.] / С. Фурса, Т. Цюра. – К. : Вид. Фурса С. Я. ; КНТ, 2005. – 256 с.
11. Хоперія А. А. Особливості доказування у справах окремого провадження в цивільному судочинстві / А. А. Хоперія // Європейські стандарти захисту прав у цивільному судочинстві: випробування часом : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 26 вересня 2014 р.) / За заг. ред. О. С. Захарової, О. І. Ізарової. – К. : ВД «Дакор», 2014. – С. 353–356.
12. Чурпіта Г. В. Правове регулювання інституту доказів і доказування у цивілістичних судочинствах: компаративістичний аспект / Г. В. Чурпіта // Криміналістичний вісник. – 2014. – № 1 (21). – С. 38–44.
13. Чурпіта Г. В. Предмет доказування у справах щодо захисту сімейних прав та інтересів, які розглядаються в порядку непозовного цивільного судочинства / Г. В. Чурпіта // Часопис Київського університету права. – 2015. – № 2. – С. 184–187.
14. Штефан А. С. Поняття процесу доказування у цивільному процесі / А. С. Штефан // Часопис академії прокуратури України. – 2015. – Т. 8. – № 1 (26). – С. 64–72.

15. Штефан М. Й. Цивільне процесуальне право України : Академічний курс : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / М. Й. Штефан. – К. : Вид. дім «Ін Юре», 2005. – 624 с.

Тема 18. Судові рішення

План

1. Поняття та види судових рішень.
2. Форма та зміст судових рішень.
3. Ухвалення та проголошення судових рішень.
4. Набрання судовими рішеннями законної сили.

Рекомендовані нормативно-правові акти та література до теми

1. Ковальська В. С. Рішення суду як правозмінюючий та правоприпиняючий юридичний факт у сімейному праві / В. С. Ковальська // Університетські наукові записки. – 2013. – № 1 (45). – С. 133–139.

2. Колотілова І. О. Правильне застосування норм матеріального права – умова законності судового рішення / І. О. Колотілова // Держава і право. – Вип. 58. – С. 370–375.

3. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 18 грудня 2009 р. № 14 «Про судові рішення у цивільній справі» // Вісник Верховного Суду України. – 2010. – № 1. – С. 4.

4. Цивільний процес України : [навч. посіб.] / [Кучер В. О., Курило Т. В., Парасюк М. В. та ін.] ; за ред. В. О. Кучера. – Л. : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 588 с.

5. Цивільний процес України : [підруч.] / [Білоусов Ю. В., Богдан Й. Г., Гетманцев О. В. та ін.] ; за заг. ред. М. М. Ясинка. – К. : Алерта, 2014. – 744 с.

6. Цивільний процес України : [підруч.] / [Ківалов С. В., Мінченко Р. М., Погрібний С. О. та ін.] ; за ред. Р. М. Мінченко, І. В. Андронova. – Х. : Одиссей, 2012. – 496 с.

7. Цивільний процес України : [підруч.] / [Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Андронов І. В. та ін.] ; за ред. Є. О. Харитонova, О. І. Харитонovoї, Н. Ю. Голубевої. – К. : Істина, 2011. – 536 с.

8. Цивільний процес України : [підруч.] / [Червоний Ю. С., Волосатий Г. С., Єрмолаєва В. О. та ін.] ; за ред. Ю. С. Червоного. – К. : Істина, 2007. – 392 с.

9. Цивільний процес України : Академічний курс : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [Фурса С. Я., Фурса Є. І., Гетманцев О. В. та ін.] ; за ред. С. Я. Фурси. – К. : Вид. Фурса С. Я. : КНТ, 2009. – 848 с.

10. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 16. – С. 11. – Ст. 1088.

11. Ярема А. Г. Правова оцінка належності способів захисту цивільних прав у рішеннях Верховного Суду України / А. Г. Ярема // Актуальні

проблеми цивільного, сімейного та міжнародного приватного права (Матвеевські цивілістичні читання) : матеріали міжнародн. наук.-практ. конф. (Київ, 10 листопада 2011 р.). – К. : Алерта, 2012. – С. 92–94.

Тема 19. Поняття та види позовів у цивільному процесі

План

1. Поняття позову у цивільному процесі.
2. Передумови реалізації права на пред'явлення позову до суду.
3. Класифікація позовів у цивільному процесі.

Рекомендовані нормативно-правові акти та література до теми

1. Гуржеєва Н. Вивчення можливостей розбудови інституту групового позову в Україні / Н. Гуржеєва // Захист невизначеного кола споживачів в ЄС та в Україні / Спільнота споживачів та громадські об'єднання. – К., 2009. – С. 2–31.

2. Миколаєць В. А. Груповий позов у цивільному процесі України : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / В. А. Миколаєць. – К., 2014. – 20 с.

3. Миколаєць В. А. Груповий позову цивільному процесі України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03 / В. А. Миколаєць. – К., 2014. – 189 арк.

4. Позовне провадження : [моногр.] / [Комаров В. В., Луспеник Д. Д., Радченко П. І. та ін.] ; за ред. В. В. Комарова. – Х. : Право, 2011. – 552 с.

5. Цивільний процес України : [навч. посіб.] / [Кучер В. О., Курило Т. В., Парасюк М. В. та ін.] ; за ред. В. О. Кучера. – Л. : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 588 с.

6. Цивільний процес України : [підруч.] / [Білоусов Ю. В., Богдан Й. Г., Гетманцев О. В. та ін.] ; за заг. ред. М. М. Ясинка. – К. : Алерта, 2014. – 744 с.

7. Цивільний процес України : [підруч.] / [Ківалов С. В., Мінченко Р. М., Погрібний С. О. та ін.] ; за ред. Р. М. Мінченко, І. В. Андропова. – Х. : Одиссей, 2012. – 496 с.

8. Цивільний процес України : [підруч.] / [Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Андронов І. В. та ін.] ; за ред. Є. О. Харитонova, О. І. Харитонovoї, Н. Ю. Голубевої. – К. : Істина, 2011. – 536 с.

9. Цивільний процес України : [підруч.] / [Червоний Ю. С., Волосатий Г. С., Єрмолаєва В. О. та ін.] ; за ред. Ю. С. Червоного. – К. : Істина, 2007. – 392 с.

10. Цивільний процес України : Академічний курс : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [Фурса С. Я., Фурса Є. І., Гетманцев О. В. та ін.] ; за ред. С. Я. Фурси. – К. : Вид. Фурса С. Я. : КНТ, 2009. – 848 с.

11. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 16. – С. 11. – Ст. 1088.

Тема 20. Наказне провадження

План

1. Загальна характеристика наказного провадження.
2. Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ..
3. Порядок розгляду справ в порядку наказного провадження.
4. Оскарження та скасування судового наказу.

Рекомендовані нормативно-правові акти та література до теми

1. Дубчак Л. С. Наказне та окреме провадження в цивільному судочинстві України : [навч. посіб.] / Л. С. Дубчак. – К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. – 137 с.
2. Дяченко С. В. Порівняльно-правовий аналіз інституту наказного провадження в Україні та Республіці Білорусь / С. В. Дяченко, М. П. Воронов, Ю. Ю. Нерода // Сучасні питання економіки і права. – 2014. – № 1. – С. 121–124.
3. Єрошенко О. Б. Правове регулювання наказного провадження за законодавством України : автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 «Цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право» / О. Б. Єрошенко. – О., 2013. – 20 с.
4. Закон США «Про взаємну довіру між штатами при виконанні наказу суду про стягнення матеріального утримання на дитину» // Право США. – 2012. – № 1–2. – С. 354–356.
5. Куценко О. В. Порівняльна характеристика наказного провадження України та інших країн / О. В. Куценко, А. Ю. Коренчук // Форум права. – 2011. – № 2. – С. 491–495.
6. Цивільний процес України : [навч. посіб.] / [Кучер В. О., Курило Т. В., Парасюк М. В. та ін.] ; за ред. В. О. Кучера. – Л. : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2013. – 588 с.
7. Цивільний процес України : [підруч.] / [Білоусов Ю. В., Богдан Й. Г., Гетманцев О. В. та ін.] ; за заг. ред. М. М. Ясинка. – К. : Алерта, 2014. – 744 с.
8. Цивільний процес України : [підруч.] / [Ківалов С. В., Мінченко Р. М., Погрібний С. О. та ін.] ; за ред. Р. М. Мінченко, І. В. Андронova. – Х. : Одиссей, 2012. – 496 с.
9. Цивільний процес України : [підруч.] / [Харитонов Є. О., Харитонova О. І., Андронов І. В. та ін.] ; за ред. Є. О. Харитонova, О. І. Харитонova, Н. Ю. Голубевої. – К. : Істина, 2011. – 536 с.
10. Цивільний процес України : [підруч.] / [Червоний Ю. С., Волосатий Г. С., Єрмоласва В. О. та ін.] ; за ред. Ю. С. Червоного. – К. : Істина, 2007. – 392 с.

11. Цивільний процес України : Академічний курс : [підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл.] / [Фурса С. Я., Фурса Є. І., Гетманцев О. В. та ін.] ; за ред. С. Я. Фурси. – К. : Вид. Фурса С. Я. : КНТ, 2009. – 848 с.

12. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. № 1618-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 16. – С. 11. – Ст. 1088.